

KURTULUŞ SAVAŞI MUHAREBELER DÖNEMİ

DOĞU CEPHESİ

- Ermeni Devleti'nin kurulması **ilk kez** **PARİS BARIŞ KONFERANSI'**nda kararlaştırılmıştı.
- Fransızlar Ermeniler'den **İNTİKAM ALAYLARI** kurdu.
- Doğu Anadolu'da Ermeni nüfusunun az olduğunu ortaya koyan *Amerikalı* **GENERAL HARBROAD**
- Sevr Antlaşmasında** Ermeni Devleti'nin kurulması kabul edildi
- Doğu'da Ermenilere karşı **15.Kolordu Komutanı KAZIM KARABEKİR** mücadele etti.
- Ermenilerle **3 Aralık 1920'de GÜMRÜ ANTLAŞMASI** imzalandı.

- *Ermenistan, Sevri tanımayacak*
- *Çıldır / Aras gölü sınır olacak*
- *Kars, Sarıkamış, Kağızman, Iğdır TBMM'ye bırakıldı*

Gümrü Antlaşması'nın Önemi

- Doğu Cephesi, TBMM'nin ilk **ASKERİ** başarısıdır.
- Gümrü Antlaşması, TBMM'nin ilk **SİYASİ** başarısıdır.
- Ermeni sorunu sona erdi.
- TBMM'nin uluslararası İlk antlaşmasıdır.
- TÜRKİYE adı ilk defa kullanıldı.
- Misak-ı Milli'yi kabul eden ilk devlet Ermeniler
- TBMM'yi tanıyan ilk devlet Ermeniler

Unutma...

- "Doğu Cephesi **KESİNLİK kazanmadı**"
- Antlaşmadan bir gün sonra *Sovyet Rusya Ermenistan'ı işgal etti. Antlaşma yürürlüğe girmedi.*
- Doğu Cephesi *Sakarya zaferi sonrasında imzalanan 13 EKİM 1921* **KARS ANTLAŞMASI** ile kesinlik kazandı

Batum'un durumu...

- 23 Şubat 1921 **Batum Antlaşması** ile TBMM'ye bırakıldı
- 16 Mart 1921 **Moskova Antlaşması** Sovyet Rusya idaresindeki GÜRCİSTAN'a bırakıldı.

Öğretmen Bilgisi: *Batum Antlaşması TBMM ile Gürcistan arasında yapıldı.*

Kimdir bu....? 😊

- Balkan ve I.Dünya harbinde görev aldı
- 1918'de **Tümgeneral**
- 1920'de **Korgeneral** oldu.
- **15.Kol.Ord.Kom.** ve **1.Kol.Or.Kom.**'liklerini yaptı.
- **ŞARK FATİHİ** olarak bilinir
- 17 Şubat 1923 **İzmir İktisat Kongresi başkanlığını** yaptı. **(2015 KPSS) *****
- 1946 / 1948 **TBMM başkanlığını** yaptı.
- **İSTİKLAL HARBİMİZ** adlı eserin yazarıdır.

KÂZIM KARABEKİR

Örnek Soru:

TBMM Hükümeti'nin Misak-ı Milli'yi gerçekleştirmek amacıyla attığı ilk önemli adım aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Gümrü Antlaşmasını imzalaması **dc**
- B) Sevr Antlaşmasını imzalayanları vatan haini kabul etmesi
- C) TBMM'yi açması
- D) Montrö Boğazlar Sözleşmesi ile Boğazların Türkiye'ye bırakılması
- E) Moskova Antlaşması ile Gürcistan'ı Batum'a bırakması

2011 KPSS:

Aşağıdakilerden hangisi Gümrü Antlaşmasıyla sağlanan kazanımlardan biri değildir?

- A) Gürcistan'la olan anlaşmazlıkların ortadan kaldırılmasına zemin hazırlaması
- B) Doğu Cephesi'ndeki silah ve teçhizatın bir kısmının Batı'ya taşınmasına ortam hazırlaması
- C) Halk arasında orduya ve Meclise duyulan güvenin artması
- D) Sovyetlerden alınacak yardımların Anadolu'ya gelmesini sağlayacak yolun açılması
- E) Afganistan'la dostluk antlaşması yapılması **dc**

GÜNEY CEPHESİ

- Antep, Urfa ve Maraş başta İngiliz işgalinde iken **15 Eylül 1919 SURIYE ANTLAŞMASI** ile *Fransızlara bırakıldı*. Bu bölgeler Fransız işgaline uğradı.
- Fransızlar, Türklere karşı **Ermenilerden oluşan** İntikam Alayları ile Türk köylerinde katliam yaptı.

ADANA

- ▶ **21 Aralık 1918**'de işgal gerçekleşti.
- ▶ Fransız işgaline karşı **Hatay / Dört Yol**'da **KUVA-İ MİLLİYE** kuruldu.
- ▶ Ermeni çirkinliklerine karşı mücadelenin sembolü ...
KARİSALİ MÜFTÜSÜ MEHMET HOCA
- ▶ **5 Ocak 1920**'de Adana düşmandan temizlendi

KAÇ KAÇ OLAYI

- **4 Temmuz 1920**'de **Ermenilerin sıkı yönetim ilanı sonrasında** *Türklerin ev ve dükkanlarının yakılması sonrası* *Türklerin bu bölgeden göç etmesi olayıdır.*

- ▶ **Mustafa Kemal** tarafından Adana'ya **TOPÇU KEMAL PİY.YÜZBAŞI OSMAN BEY YÜZBAŞI RATİP** gönderildi

POZANTI KONGRESİ 5 Ağustos 1920

- ✓ Mustafa Kemal, Fevzi Paşa heyet ile beraber Pozantı Garı'na geldi
- ✓ Kaç Kaç olayı sonrası Adana halkı Pozantı'ya geldi.
- ✓ **Mustafa Kemal, Erzurum ve Sivas'tan sonra 3.kongresini yaptı.**
- ✓ Yapılan iki oturum sonrası Lojistik ihtiyaçların tespiti ile Pozantı'nın Adana'nın Vilayet merkezi ilan edildi. Vali ve Mülki amirleri seçimle işbaşına getirildi.

Örnek Soru:

- I.Nazilli Kongresi **6 Ağustos 1919**
- II.Alaşehir Kongresi **16-25 Ağustos 1919**
- III.Pozantı Kongresi **5 Ağustos 1920**
- VI. Balıkesir Kongresi **26-30 Temmuz 1919**

Milli Mücadele döneminde yukarıda yapılan kongrelerin kronolojik olarak doğru sıralanışı aşağıdakilerden hangisidir?

- A) I – II – IV - III
- B) IV – I – III – II
- C) II – I – IV- III
- D) VI – I – II – III **dc**
- E) VI – II – I - III

MARAŞ

Sütçü İmam Olayı

Altınoluk Hamamından çıkan Müslüman kadınlara saldıran Ermenilere karşı, **Sütçü İmam** Ermeni askerlerinden birini öldürmesiyle (31 Ekim 1919) olaylar büyüdü.

- ▶ Bayrak Olayı yaşandı. Maraş Kalesinden Türk bayrağı Fransızlar tarafından indirildi.

Öğretmen Bilgisi: *27 Kasım 1919'da Hagop Hırlakyan'ın evinde düzenlenen dans balosunda, Ermeni kızı kendisini dansa kaldıran Fransız subayına "Sizinle dans etmekten mazurum, Çünkü kendimi esarete hissediyorum. Kalede Türk bayrağı dalgalandığı sürece sizinle dans edemem"*

- ▶ Fransız katliamları sonrası...
"Kalesinde bayrağı dalgalanmayan ülkede Cuma namazı kılınmaz" diyen ve o gün Cuma namazını kıldırmayarak mücadelenin öncüsü olan **ULU CAMİ İMAMI RIDVAN HOCA'DIR .**

- ▶ **11 / 12 Şubat 1920**'de Fransızlar Maraş'tan çıkarıldı.

Unutma...

- ☞ **TBMM kurulmadan önce ZAFER** kazanıldı.
- ☞ *Milli Mücadele'nin ilk zaferi*
- ☞ **TBMM tarafından URFA'ya 1925'te İSTİKLAL MADALYASI 1973'te KAHRAMAN UNVANI** verildi.

URFA

- ▶ Ekim 1919 sonrası İngiliz sonrası bölgeye giren Fransız işgaline karşı 3000 kişilik bir kuvvetle Urfa'dan Fransızları atan **JANDARMA KOM. ALİ SAİP URSAVAŞ**

Unutma...

- ☞ TBMM tarafından URFA'ya
2016 İSTİKLAL MADALYASI
1984 ŞANLI UNVANI verildi

ANTEP

- ▶ Fransızların Antep kuşatması **Nisan 1920**'den **9 Şubat 1921**'e kadar sürdü. Bu tarihte Antep'e girdiler.
- ▶ İşgal sonrası halk **SEMT TEŞKİLATLARI** adı altında örgütlendi.

Örnek Soru:

Şahini sorarsan otuz yaşında
Süngüyle delindi köprü başında
Çeteler toplanmış ağlar başında
Uyan Şahin uyan uyanmaz mısın?
Uyan Şahin uyan, gör neler oldu
Sevgili **Ayıntap'a** Fransız doldu

Yukarıda verilen dizeler Milli Mücadele Dönemi'ni hangi şehrin direnişi için yazılmıştır?

- A) Maraş B) Aydın C) Antep **dc**
D) Urfa E) İzmir

Yöre halkının yaktığı ağıt

- ▶ İşgale karşı mücadele veren isimler...
  - **ŞAHİN BEY** (Mehmet Sait)
  - **KILIÇ ALİ BEY**
  - **ŞEHİT KAMİL**
  - **KARAYILAN**

- ▶ **Mağarabaşı Savaşı**
Karabıyıklı Olayı
Kurbanba Taarruzu,
Antep'te yaşandı

Unutma...

- ☞ TBMM tarafından ANTEP'e
2008 İSTİKLAL MADALYASI
1921 GAZİ UNVANI verildi

Bunu aklında tut...

- ☞ İstiklal Madalyası verilen **ilk İL MARAŞ 1925**
- ☞ İstiklal Madalyası verilen **ilk İLÇE İNEBOLU (Kastamonu) 1924**
- ☞ İstiklal Madalyası verilen **son İL ŞANLI URFA 2016**
- ☞ **Unvanlar Sırasıyla;** (GAZ - KA - ŞAN) gazkaşan
1921 – GAZİ
1973 – KAHRAMAN
1984 – ŞANLI
- ☞ **İstiklal Madalyası Sırasıyla;** (İ-M-AN-UR) imanur
1924 İnebolu (**ilk** İlçe)
1925 MARAŞ (**ilk** İl)
2008 ANTEP
2016 URFA (**Son** İl)

2015 KPSS:

İstiklal Madalyası verilen ilk ilimiz aşağıdakilerden hangisidir?

- A) İnebolu B) Maraş **dc** C) Antep
D) Urfa E) Kars

Güncelde çıkmıştı

BATI CEPHESİ

Kronolojiyi takip edin...

- ▶ **15 Mayıs 1919** Yunanlıların İzmir işgali
- ▶ **26 – 30 Temmuz 1919 Balıkesir Kongresi**
16 – 25 Ağustos 1919 Alaşehir Kongresi ile **Batı Cephesi Komutanlığı**'nin kurulmasına zemin hazırladı
- ▶ **4 - 11 Eylül 1919 Sivas Kongresi**'nde Temsil Heyeti, kurulacak olan **Batı Cephesi Komutanlığı**'na **Ali Fuat Paşa**'yı atadı
- ▶ Yunanlılar;
24 Mart 1920 Dumlupınar
28 Mart 1920 Afyon'u ele geçirdi
22 Haziran 1920 Milne Hattı'nı geçtiler

MİLNE HATTI:

AYVALIK / SOMA / AKHİSAR / AYDIN

- ▶ **25 Haziran 1920 BATI CEPHESİ KUVA-İ MİLLİYE KOMUTANLIĞI** kuruldu.
- ▶ Komutanlığın başına Sivas'ta ataması yapılan **Ali Fuat Cebesoy** getirildi.

- ▶ **24 Ekim 1920 GEDİZ MUHAREBESİ**
Ali Fuat Paşa ve Çerkez Ethem Yunanlılara karşı giriştiği taarruz harekâtında başarısız oldu
- ▶ **8 Kasım 1920 TBMM’de**
Düzenli Orduların Kurulması kararlaştırıldı.
- ▶ **9 Kasım 1920** Batı Cephesi İkiye ayrıldı
BATI: İsmet Paşa
GÜNEY: Refet Bele

Örnek Soru:

- I. Kuva-i Milliye giderlerinin Milli Savunma Bakanlığı tarafından karşılanması **16 Mayıs 1920**
II. Subay Yetiştirme Merkezinin açılması **1 Tem 1920**
III. Batı Cephesinin ikiye ayrılması **9 Kasım 1920**
IV. Seferberlik ilan edilerek askere alma işlemlerinin başlaması **Subay Yetiştirme merkezlerinin açılmasından hemen sonra başladı**
- Yukarıda verilen düzenli orduya geçiş çalışmalarının sıralaması aşağıdaki seçeneklerin hangisinde doğru olarak verilmiştir?**
- A) I- II- III-IV   B) II-I-III-IV
C) III-II-I-IV   D) I-II-IV-III **dc**
E) III-II-I-IV

- ▶ **9 Aralık 1920 “DÜZENLİ ORDU” kuruldu**

☞ **Düzenli Orduların Merkezi AMASYA**

☞ **Düzenli Orduların Komutanı SAKALLI NURETTİN PAŞA**

☞ **Düzenli Orduların İlk askeri başarısı I.İNÖNÜ MUHAREBESİ**

DİKKAT: Osmanlıya bağlı “Düzenli Orduların ilk askeri başarısı” DOĞU CEPHESİ

- ▶ **14 Aralık 1920** TBMM, Ali Fuat Cebesoy’u Moskova Elçiliğine atadı
- ▶ **27 Aralık 1920** Çerkez Ethem ayaklandı (9 Mayıs 1921 Çerkez yakalandı, idam edildi)

Boşluklara uygun olan cepheleri yazınız 😊

BATI CEPHESİ - DOĞU CEPHESİ

GÜNEY CEPHESİ

❖ TBMM’nin ilk açtığı ve ilk zafere ulaştığı cephe **DOĞU CEPHESİ**

❖ Düzenli Orduların mücadele ettiği cepheler **BATI CEPHESİ** ve **DOĞU CEPHESİ**

❖ Osmanlıdan kalan Düzenli Orduların mücadele ettiği cephe **DOĞU CEPHESİ**

❖ Osmanlıdan kalan Düzenli Orduların mücadele **ETMEDİĞİ** cepheler **BATI CEPHESİ** ve **GÜNEY CEPHESİ**

❖ Düzenli Orduların mücadele **ETMEDİĞİ** cephe **GÜNEY CEPHESİ**

❖ TBMM’nin kurduğu Düzenli Orduların mücadele ettiği cephe **BATI CEPHESİ**

❖ TBMM’nin kurduğu Düzenli Orduların mücadele **ETMEDİĞİ** cepheler **GÜNEY CEPHESİ** ve **DOĞU CEPHESİ**

❖ TBMM’ye bağlı Düzenli Orduların mücadele ettiği cepheler **BATI CEPHESİ** ve **DOĞU CEPHESİ**

❖ Kuva-i Milliye’nin mücadele ettiği cepheler **BATI CEPHESİ** ve **GÜNEY CEPHESİ**

❖ Sadece Kuva-i Milliye’nin mücadele ettiği cephe (Düzenli Orduların olmadığı) **GÜNEY CEPHESİ**

❖ Kuva-i Milliye ve TBMM’ye bağlı Düzenli Orduların mücadele ettiği cephe **BATI CEPHESİ**

I.İNÖNÜ MUHAREBESİ 6 – 10 Ocak 1921

- ⊗ **Yunanlılar**, Ankara'yı alarak TBMM'yi dağıtmak, Milli mücadeleye son vermek ve Sevr'i kabul ettirmeyi **amaçladılar**.
- **İlk SAVUNMA SAVAŞIMIZ**
- **İsmet Paşa** ve **61. Tümen Kom. İzzettin Paşa'nın** başarıda büyük payları vardır

Türk ordusunun amacı;
DÜŞMANI YURTTAN ATMAK OLAMAZ...
Çünkü, savunma savaşıdır.

Yunan ordusunun amacı;
BAŞKENT ANKARA'YI ELE GEÇİRMEK OLAMAZ
Çünkü daha Ankara başkent ilan edilmedi.
(13 Ekim 1923'te başkent ilan edildi)

I.İnönü Muharebesi'nin Sonuçları

- 20 Ocak 1921 *Teşkilat-ı Esasiye*
- 22 Ocak 1921 *Çerkez Ethem isyanı* bastırıldı
- 8 Şubat 1921 Antep'e "Gazi" unvanı verildi
- 9 Şubat 1921 Fransızlar Antep'i işgal etti
- 23 Şubat 1921 *Batum Antlaşması* imzalandı (Gürcistan / Batum, TBMM'ye bırakıldı)
- 23 Şubat / 12 Mart 1921 *Londra Konferansı*
- 1 Mart 1921 Afganistan'la *dostluk antlaşması*
- 1 Mart 1921 İsmet Paşa, *Albaylıktan, Tuğgeneralliğe* yükseltildi
- 12 Mart 1921 *İstiklal Marşı* kabul edildi
- 16 Mart 1921 *Moskova Antlaşması* imzalandı

Örnek Soru:

Aşağıdakilerden hangisi I.İnönü Muharebelerinin sonuçlarından biri değildir?

- A) *İstiklal Marşı'nın* kabulü
- B) *Moskova Antlaşmasının* imzalanması
- C) *Londra Konferansı'nın* toplanması
- D) *İtalya'nın Anadolu'dan çekilme kararı* alması **dc**
- E) *Afganistan ile dostluk antlaşması* imzalanması
II.İnönü sonrası çekilmeye başladı

TEŞKİLAT-I ESASİYE 20 Ocak 1921

23 Maddelik bir anayasadır

- **"Egemenlik kayıtsız şartsız Milletindir."**
- **Yasama ve yürütme**, TBMM'ye aittir.
- **Türkiye Devleti**, TBMM tarafından yönetilir, hükümeti TBMM hükümeti adını taşır

2007 KPSS:

Anlaşma Devletleri Londra'da toplanacak konferansa İstanbul Hükümetini doğrudan, TBMM Hükümetini ise İstanbul Hükümeti aracılığıyla davet etmiş; Sadrazam Tevfik Paşa da durumu Ankara'ya bildirip delegelerin saptanmasını istemiştir.

Yalnız bu bilgiye dayanarak Anlaşma Devletlerinin,

- I. TBMM Hükümetinin dolaylı olarak konferansa davet edilmesi,
- II. Osmanlı Devleti'nin hukuki varlığının korunması,
- III. Türk tarafının yalnız TBMM Hükümeti tarafın-dan temsil edilmesi

konularından hangilerine karşı oldukları söylenebilir?

- A) Yalnız I
- B) Yalnız II
- C) Yalnız III **dc**
- D) I ve III
- E) I, II ve III

- **Meclis**, Vilayetlerden oluşan VEKİLLER'den oluşur
- **İcra Vekilleri Heyeti**, kendi içinden bir başkan seçer. Seçilen Meclis Başkanı, aynı zamanda hükümetinde başkanıdır.
- **Meclis**, doğrudan bakanları kendi seçer
- **Din ve Şariat işleri** doğrudan TBMM'ye aittir.
- **Meclis üyeleri** iki yıllığına seçilir
- **Seçimler çift dereceli seçim** sistemine göre yapılacak
- **Savaş ve Barışa** TBMM karar verir

1921 Anayasa'sının özellikleri

- Kişi hak ve hürriyetlerine yer vermez
- Laik değildir.
- Güçler birliğine dayanır
- Meclis hükümeti sistemi benimsenir
- Ulus Egemenliğine önem verir
- Ulusal Bağımsızlığa öncelik vermiştir.

1921 Anayasa'sı Değişiklikleri

- Rejimin adı CUMHURİYET
- Devletin dini İSLAM
- Devletin resmi dili TÜRKÇE
- Meclis Hükümeti sisteminden KABİNE SİSTEMİNE geçildi
- Cumhurbaşkanı MECLİS İÇİNDEN 4 yıllığına seçilir

2008 KPSS:

20 Ocak 1921 tarihli anayasa'da yer alan bazı maddeler şunlardır:

- Egemenlik kayıtsız şartsız milletindir.
- Türk Devleti TBMM tarafından idare olunur.
- Kanun yapma ve kanunları yürütme gücü Mecliste toplanmıştır.

Bu maddelere göre aşağıdakilerden hangisi yönünde yargıya varılamaz?

- A) Padişah hukuki ve siyasi yetkilerinden yoksun bırakılmıştır.
- B) Yeni Türk Devleti'nin siyasi yapısı tamamlanmıştır. **dc**
- C) Yeni Türk Devleti'nin siyasal yapısının ilkeleri belirlenmiştir.
- D) Osmanlı Devleti fiilen yok sayılmıştır.
- E) Halk egemenliği önemsenmiştir.

LONDRA KONFERANSI 23 Şubat / 12 Mart 1921

Katılan Devletler:

İNGİLTERE / FRANSA / İTALYA / OSMANLI

Örnek Soru:

Londra Konferansı'na İstanbul Hükümeti temsilcisi olarak katılan ve konferansın başlangıcında "Söz Millet'in gerçek temsilcisi TBMM'nindir." diyerek konuşma hakkını TBMM temsilcisi Dışişleri Bakanı Bekir Sami Bey'e bırakan devlet adamı kimdir?

- A) Ali Rıza Paşa
- B) Damat Ferit Paşa
- C) Rıza Nur
- D) Tefik Paşa **dc**
- E) İzzettin Paşa

Osmanlıyı temsilen iki hükümet katıldı

TEVFIK PAŞA HÜKÜMETİ (İstanbul)

BEKİR SAMİ BEY HÜKÜMETİ (Ankara)

❑ TBMM,

- Misak-ı Milliye ve Mustafa Kemal adını dünya kamu oyuna duyurmak
- Barışçı olduğunu ispatlamak için katıldı.

❑ İtilaf Devletleri,

Her iki hükümeti birbirine düşürüp Sevr'i onaylatmak istedi

Örnek Soru:

TBMM'nin 23 Şubat 1921'de Londra'da başlayan konferansa Bekir Sami Bey Hükümetinin, Tefik Paşa Hükümeti ile katılmasına izin vererek Teşkilatı Esasiye'nin hangi maddesine aykırı davranmıştır?

- A) Egemenlik kayıtsız şartsız milletindir
- B) Savaş ve barışa TBMM karar verir
- C) Türkiye Devleti, TBMM tarafından yönetilir, hükümeti TBMM hükümeti adını taşır **dc**
- D) Din ve Şariat işleri doğrudan TBMM'ye aittir.
- E) Yasama ve yürütme, TBMM'ye aittir.

Örnek Soru:

Aşağıdakilerden hangisi Londra Konferansı'nın toplanma amaçları arasında gösterilemez?

- A) Yunan ordusunun toplanması için vakit kazanmak istemeleri
- B) Fransızların, Güneydoğu, Anadolu'da büyük bir direnişle karşılaşması
- C) I. İnönü savaşı'nı Türk ordusunun kazanması
- D) Osmanlı Devleti ile yapılacak olan barış antlaşmasının şartlarının belirlenmesi **dc**
- E) İtalyanların Anadolu'nun paylaşımından memnun olmamaları

Önemli Bilgi:

- ✓ Bekir Sami Bey, konferansta eşitliğe uymayan antlaşmalar imzaladı.
  - ✓ TBMM, Bekir Sami Bey'i görevden alarak yerine Lozan Antlaşmasına kadar...
- YUSUF KEMAL TENĞİRŞENK**'i Dışişleri Bakanı olarak atadı.

KONFERANSIN ÖNEMİ

- ▶ TBMM, İtilaf Devletleri tarafından resmen tanındı
- ▶ Misak-ı Milli ilk kez uluslararası alanda anlatıldı

AFGANİSTAN İLE DOSTLUK ANTLAŞMASI 1 Mart 1921

- ☒ TBMM'yi tanıyan **İLK MÜSLÜMAN DEVLET**
- ☒ Moskova'da bulunan TBMM ve Afgan temsilcileri arasında imzalandı
- ☒ Emperyalizme karşı devletler birlikte hareket edilecekti
- ☒ Afganistan'a kültürel bağları kuvvetlendirmek için öğretmen ve subay gönderildi

İSTİKLAL MARŞI'NIN KABULÜ 12 Mart 1921

/// İstiklal Marşı'nın yazılması fikri **İSMET İNÖNÜ**'den çıktı.

2011 KPSS:

Kurtuluş Savaşı'nın anlamını ve bağımsızlık isteğini dile getirecek bir marşın yazılması için yarışmayı aşağıdakilerden hangisi açmıştır?

- A) Milli Savunma Bakanlığı
- B) Genel Kurmay Başkanlığı
- C) Milli Eğitim Bakanlığı **dc**
- D) İç İşleri Bakanlığı
- E) Dış İşleri Bakanlığı

Örnek Soru:

"İstiklal Marşı" için Maarif Vekâleti'nin düzenlediği yarışmaya katılan Milli Mücadele Komutanı kimdir?

- A) İsmet İnönü
- B) Kazım Karabekir **dc**
- C) Ali Fuat Cebesoy
- D) Refet Bele
- E) Fevzi Çakmak

/// Maarif Nâzırı (**MEB**) **HAMDULLAH SUPHI** 500 TL para ödüllü şiir yarışması açtı. 724 şiir katıldı.

Öğretmen Bilgisi: Kendisine yarışmaya katılma sebebi sorulduğunda "**MİLLİ MARŞ PARA İLE YAZILMAZ**" cevabını verdi. Ödül almama şartıyla yarışmaya katıldı.

/// Mehmet Akif, para ödülünü **DARÜ'L MESAI**'ye bağışladı.

Öğretmen Bilgisi: Darülmesai, fakir kadın ve çocukları meslek sahibi yapmak için kurulmuştur

Örnek Soru:

Milli Mücadelemizin sembolü olan İstiklal Marşımız kim tarafından Meclis kürsüsünden iki defa okunarak dakikalarca alkışlanmasına neden olmuştur?

- A) Dr. Rıza Nur
- B) Dr. Refik Saydam
- C) Hasan Ali Yücel
- D) Hamdullah Suphi Tanrıöver **dc**
- E) Şükrü Saraçoğlu

/// Mehmet Akif, İstiklal Marşımızı **KAHRAMAN ORDUMUZA** ithaf etmiştir.

/// İstiklal Marşımızı ilk yayımlayan GAZETE
AÇIKSÖZ GAZETESİ

/// İstiklal Marşımızı ilk yayımlayan DERGİ
SEBİLÜ'RREŞAD DERGİSİ

/// **Mehmet Akif**, İstiklal marşını Türk Milletinin eseri olarak gördüğünden **SAFAHAT'**a koymadı.

/// İstiklal Marşımızın **ilk bestecisi**
ALİ RIFAT ÇAĞATAY 1924

/// İstiklal Marşımızın **GÜNÜMÜZ BESTECİSİ**
OSMAN ZEKİ ÜNGÖR 1930

MOSKOVA ANTLAŞMASI 16 Mart 1921

- Boğazlarda, İtilaf Devletleri Sovyet Rusya için tehdit oluşturmaktaydı.

- Sovyet Rusya, TBMM'nin İtilaf Devletleri ile yakınlaşmasını istemiyordu.

□ Moskova Antlaşmasını imzalayan
TBMM Heyeti
YUSUF KEMAL TENİRŞENK
ALİ FUAT PAŞA
RIZA NUR

□ Moskova Antlaşmasını imzalayan
Rus temsilci ÇİÇERİN

Antlaşmaya göre...

- Taraflardan birinin tanımadığını diğeri tanımayacak

- Çarlık Rusya'sı döneminde yapılan antlaşmalar geçersiz kabul edilecek

- Sovyet Rusya, TBMM'ye askeri ve ekonomik yardım yapacak

- Ardahan, Artvin, **TBMM'ye**
Batum **Gürcistan'a bırakıldı**

2010 KPSS:

Moskova Antlaşması'nda yer alan "İki taraftan birinin tanımadığı uluslararası hiçbir antlaşmayı, diğeri de tanımayacaktır." maddesiyle aşağıdaki antlaşmalardan hangisinin kastedildiği savunulabilir?

- A) Ankara B) Sevr **dc** C) Kars
D) Gümrü E) Brest-Litowsk

Bunlar önemli...

► **SOVYET RUSYA,**

TBMM'yi tanıyan

Misak-ı Milli'yi tanıyan

Kapitülasyonları kaldıran (Lozan'dan Önce)

Sevr'i Kabul etmeyen

İLK AVRUPA DEVLETİ

- **BATUM**, Misak-ı Milli'den verilen **İLK TAVİZ**
- **DOĞU SINIRIMIZ**, Moskova Antlaşması ile **kesinleşmedi**

2012 KPSS:

Sovyet Rusya, Türkiye'ye 1920 yılında her türlü silah ve malzeme yardımıyla bulunmuş, bu yardım 1921 yılında büyük oranda artarak devam etmiştir.

Sovyet Rusya'nın yardımının artmasında aşağıdakilerden hangisinin etkili olduğu savunulabilir?

- A) TBMM'nin açılmasının
B) Kuva-i Milliye birliklerinin oluşturulmasının
C) TBMM ordusunun askerî başarılarının **dc**
D) Ulusal cemiyetlerin birleştirilmesinin
E) Misakımillî'nin kabul edilmesinin

2012 KPSS:

Aşağıdakilerden hangisinin, TBMM Hükümeti ile Sovyet Rusya arasında Moskova Antlaşması'nın imzalanmasında etkili olduğu savunulabilir?

- A) İkinci İnönü Savaşı
B) Kütahya-Eskişehir Savaşı
C) Birinci İnönü Savaşı **dc**
D) Sakarya Meydan Savaşı
E) Büyük Taarruz

► **NAMIK KEMAL:**

“Vatanın bağına düşman dayadı hançerini
Yok mudur kurtaracak bahtı kara maderini”

► **MUSTAFA KEMAL:**

“Vatanın bağına düşman dayasın hançerini
Elbet bulunur kurtaracak bahtı kara maderini”

2015 KPSS:

“Vatanın bağına düşman dayadı hançerini
Yok mudur kurtaracak bahtı kara maderini”

Aşağıdaki hangi savaş sonrası Mustafa Kemal Vatan Şairi Namık Kemal’in beytini değiştirerek Mecliste okumuştur?

- A) I. İnönü **dc** B) II. İnönü
C) Eskişehir – Kütahya D) Sakarya
E) Büyük Taarruz

Mustafa Kemal, vatan şairine cevaben söz konusu beyitleri;

- **İlk defa** Temsil Heyeti Ankara’ya gelirken Kırşehir’de
- **TBMM’de ise**
I.İNÖNÜ MUHAREBESİ sonrası okumuştur.

Örnek Soru:

- I. Kazım Karabekir
II. İsmet Paşa
III. İzzettin Paşa

Yukarıda verilen komutanlardan hangileri, I. İnönü Savaşı’nın kazanılmasında etkin rol oynamışlardır?

- A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III
D) I ve III E) II ve III **dc**

II. İNÖNÜ MUHAREBESİ 23 Mart - 1 Nisan 1921

- ☒ Yunanlılar, **KOÇGİRİ** ve **PONTUS** ayaklanmalarından yararlanmak istediler.
☒ Yunanlılar gene aynı amaç içindeydiler

Muharebe sonucunda

- TBMM’ye olan güven arttı.
- Fransızlar Zonguldak’ı boşalttı
- İngilizler, Malta’daki kırk esiri serbest bıraktı
- İtalyanlar, Anadolu’dan çekildi.

- ☒ II. İnönü’nün merkezi **METRİSTEPE**
- ☒ İnönü savaşının geçtiği, İsmet Paşa’nın İnönü soyadını hakkettiği tepe **İNTİKAMTEPE**
- ☒ II. İnönü Muharebesinde Anadolu’ya geçmek isteyen Osmanlı şehzadesi;
ÖMER FARUK EFENDİ
- ☒ II. İnönü Muharebesinden itibaren **KIZILAY** için para toplanmaya başladı
- ☒ **İtalya ve Fransa**, Anadolu’dan çekilmeye başladılar

2007 KPSS:

Kurtuluş Savaşı’nda İtalya’nın, Anadolu’da işgal ettiği yerlerden çekilmeye başlamasında aşağıda-kilerden hangisinin etkili olduğu savunulabilir?

- A) TBMM Hükümetinin askerî ve siyasi alanda başarılı sonuçlar alması **dc**
B) Mudanya Anlaşması’nın imzalanması
C) Türk ordusunun Sakarya’nın doğusuna çekilmesi
D) Saltanatın kaldırılması
E) Osmanlı hanedanının yurt dışına çıkarılması

- ☒ İnönü savaşlarında 70. Piyade Alayının içinde 12 yaşında İngilizlere karşı savaşan **TÜRK JANDARK NEZAHAT HANIM (BAYSEL)**
- ☒ **Mustafa Kemal**, II. İnönü Muharebesi sonrası **İsmet Paşa’ya çektiği telgrafta;**
“Siz orada yalnız düşmanı değil milletin makus talihine de yendiniz” demiştir.

ASLIHANLAR / DUMLUPINAR MUHAREBESİ 8 – 15 Nisan 1921

- ✗ Yunanlılar, II. İnönü Muharebesi sonrası **BURSA**'ya çekildi. Bir kısmı Afyon'da kaldı.
- ✗ Afyon'da kalan Yunan birliklerine karşı Güney Bölümündeki Türk kuvvetlerinin başındaki isim **REFET BELE** taarruza geçti.
- ✗ Başarılı olmadı, *görevden alındı*. Batı cephesi birleştirildi. **3 Mayıs 1921**
- ✗ Batı Cephesi **İSMET PAŞA**'nın kontrolüne verildi.

☞ Bu cephede alınan yenilgi ordunun henüz taarruz gücüne ulaşmadığının göstergesidir.

ESKİŞEHİR / KÜTAHYA MUHAREBELERİ 10 – 24 Temmuz 1921

İsmet Paşa'nın düzenli orduların başında bulunduğu muharebeler

- 1) **I.İNÖNÜ** MUHAREBESİ
- 2) **II.İNÖNÜ** MUHAREBESİ
- 3) **ESKİŞEHİR-KÜTAHYA** MUHAREBESİ

Bu muharebede Türk ordularının merkezi KARACAHİSAR

- ✗ Yunan ordularının amacı aynı...
- ✗ Yunan ordusu Afyon, Kütahya ve Eskişehir'i ele geçirdi
- ✗ Düzenli Orduların tek yenilgisidir.
- ✗ **İTALYA** ve **FRANSA**, Anadolu'dan çekilme kararını durdurdu
- ✗ TBMM'nin **KAYSERİ**'ye taşınması gündeme geldi
- ✗ **Mustafa Kemal**, *daha fazla kaybı önlemek için* orduyu Sakarya nehrinin doğusuna çekti
- ✗ TBMM, 5 Ağustos 1921'de **BAŞKOMUTANLIK YASASI**'ni çıkardı

- ☞ Mustafa Kemal, orduların başına geçti.
- ☞ Amasya Tamimi'nden sonra askerlik görevini bırakmıştı
- ☞ Daha hızlı hareket etme amacını taşıdı
- ☞ Bu yetki **3 aylığına** verilmiştir.
- ☞ **CUMHURİYET'İN İLANI** sonrası bu yetki **sona erdi**

- ✗ Başkomutanlık kanunu sonrası 7 – 8 Ağustos 1921'de **TEKALİFİ MİLLİYE EMİRLERİ**'ni çıkardı

- ☞ Ulusal Bağımsızlık için halktan destek istendi
  - ☞ Tekâlif-i Milliye Emirleri **HÂKİMİYETİ MİLLİYE GAZETESİ**'nde yayımlandı
- 2012 KPSS:**
Tekâlif-i Milliye Emirleri'nde her aileden birer kat çamaşır ile herkesin elindeki gıda maddeleri ile binek ve yük hayvanlarının belli bir kısmının hükûmete verilmesinin öngörülmesi ile,
- I. Ordunun Sakarya Savaşı öncesinde gerekli acil ihtiyaçlarını temin etmek,
  - II. Millî Mücadele'ye karşı olanları tespit etmek,
  - III. Bu mal ve malzemenin düşman eline geçmesini önlemek
- düşüncelerinden hangileri amaçlanmıştır?**
- A) Yalnız I **dc**   B) Yalnız III   C) I ve III
D) II ve III   E) I, II ve III

Örnek Soru:

Mustafa Kemal'e verilen Başkomutanlık yetkisi hangi savaş öncesi TBMM tarafından süresiz uzatılmıştır?

- A) I. İnönü
B) Sakarya Meydan Muharebesi
C) Büyük Taarruz **dc**
D) Eskişehir – Kütahya Muharebeleri
E) Gediz Taarruzu
6 Mayıs 1922'de TBMM tarafından süresiz uzatıldı

2012 KPSS:

8 – 9 Temmuz 1919 gecesi askerlik görevinden istifa eden Mustafa Kemal Paşa, aşağıdaki savaşlardan hangisinden sonra millî iradenin isteği ile yeniden askeri görevi üstlenmiştir?

- A) I. İnönü
B) II. İnönü
C) Kütahya – Eskişehir **dc**
D) Sakarya
E) Büyük Taarruz

- ❑ **Ukrayna ile dostluk antlaşması imzalandı**
2 Ocak 1922
- ❑ **İtalyanlar** Anadolu'dan çekildiler
- ❑ **İtilaf Güçleri** barış önerilerinde bulunarak **Sevr'in koşullarını değiştirmeye çalıştılar**
- ❑ **Türkler ve Yunanlılar** Sakarya Muharebesinde **UÇAK** kullandı
- ❑ Milli mücadelede en fazla şehit verdiğimiz savaş **Şehit sayısı 25.000**
- ❑ **Son SAVUNMA SAVAŞIMIZ**

2008 KPSS:

Batı Cephesinde Yunanistan'la yapılan aşağıdaki savaşlardan hangilerinin sonunda, Anlaşma Devletleri Yunan ordusunu güçlendirmek amacıyla TBMM'yle ilişki kurarak Sevr Antlaşması'nın koşullarını değiştirmek istemiştir?

- A) Birinci İnönü – İkinci İnönü
- B) Birinci İnönü – Sakarya **dc**
- C) Sakarya – Büyük Taarruz
- D) İkinci İnönü – Kütahya-Eskişehir
- E) Kütahya-Eskişehir – Büyük Taarruz

KARS ANTLAŞMASI 13 EKİM 1921

- Antlaşmayı TBMM adına **KAZIM KARABEKİR** imzaladı
- **TBMM** ile **Azerbaycan, Gürcistan ve Ermenistan** arasında imzalandı.
- **BATUM**, Gürcistan'a **NAHÇIVAN** Azerbaycan'a bırakıldı
- ☞ **Doğu sınırimız (Kafkas) kesinleşti**

2006 KPSS:

13 Ekim 1921 tarihinde yapılan Kars Antlaşması'nda aşağıdakilerden hangisinin etkisi yoktur?

- A) Gümrü Antlaşması
- B) Yunanlılara karşı kazanılan Sakarya Savaşı
- C) Başkomutanlık Meydan Savaşı **dc**
- D) Moskova Antlaşması
- E) Kafkas cumhuriyetlerinin Sovyet Rusya'ya bağlı olması

2008 KPSS:

Kurtuluş Savaşı'nda Gürcistan, Ermenistan Hükümetleriyle Kars Antlaşması yapılmıştır.

Bu antlaşmanın yapılmasında aşağıdakilerin hangisinin etkili olduğu savunulabilir?

- A) Anlaşma Devletlerinin 22 Mart 1922'de barış için yeni koşullar önermesi
- B) Rodos ve On İki Ada'nın İtalya'ya bırakılması
- C) Mudanya Antlaşması'nın imzalanması
- D) Musul'un Irak'a bırakılması
- E) Sakarya Savaşı'nın kazanılması **dc**

ANKARA ANTLAŞMASI 20 EKİM 1921

- ❖ Antlaşmayı TBMM adına **YUSUF KEMAL TENGİRŞENK** imzaladı
- ❖ **HATAY(Antakya)** ve **İSKENDERUN** özerk koşulu ile Fransa yönetimindeki Suriye'ye bırakıldı. (**İKİNCİ TAVİZ**)

2007 KPSS:

Kurtuluş Savaşı'nda Gürcistan ve Ermenistan hükümetleriyle yapılan Kars Antlaşması aşağıdakilerin hangisinde etkili olmuştur?

- A) Sakarya Savaşı'nın kazanılması
- B) Kafkas sınırının kesinleşmesi **dc**
- C) Tekâlif-i Milliye Emirlerinin (Ulusal Yükümlülükler) çıkarılması
- D) TBMM'nin üç ay için yetkilerini Mustafa Kemal'e devretmesi
- E) Ermenistan'la Gümrü Antlaşması'nın yapılması

2006 KPSS:

Kurtuluş Savaşı'nda,

I. Güney Cephesi'nin kapanması,

II. Anlaşma Devletleri arasında görüş ayrılığının ortaya çıkması,

III. Londra Konferansı'nın toplanması I. İnönü sonrası gelişmelerinden hangileri Ankara Antlaşması'nın sonuçları arasındadır?

- A) Yalnız I
- B) Yalnız II
- C) Yalnız III
- D) I ve II **dc**
- E) I, II ve III

2009 KPSS:

Kurtuluş Savaşı'nda,

- Birinci İnönü Zaferi'nden sonra Anlaşma Devletlerinin Londra'da konferans düzenlemesi ve TBMM'yi davet etmesi

- Sakarya Zaferi'nden sonra Fransa'nın TBMM'yle Ankara Antlaşması'nı yapması

gelişmeleriyle aşağıdakilerden hangisine ulaşıldığı savunulabilir?

A) Anlaşma Devletlerinin TBMM'yi Sakarya Savaşı'ndan sonra tanıdığına

B) İngiltere'nin savaşın sonuna kadar Yunanlıları desteklediğine

C) Halkların dış politikada etkili olduğuna

D) Uluslararası antlaşmaları uygulamak zorunluluğu olduğuna

E) Askerî başarıların Anlaşma Devletlerini TBMM'yle antlaşma yapmaya zorladığına **dc**

Örnek Soru:

- I. Kars Antlaşması 13 Ekim 1921
II. Gümrü Antlaşması 3 Aralık 1920
III. Moskova Antlaşması 16 Mart 1921
IV. Ankara Antlaşması 5 Haziran 1926

Yukarıda verilenlerden hangileri Sakarya Meydan Muharebeleri sonrasında TBMM Hükümeti ile ilgili devletlerarasında imzalanmıştır?

- A) I ve IV   B) II ve III   C) Yalnız I **dc**
D) I ve III   E) I,III ve IV

2016 KPSS:

Kurtuluş Savaşı sadece bir Türk – Yunan savaşı değil aynı zamanda emperyalist güçlere karşı bir savaştır.

Aşağıdaki durumlardan hangisinin bu yargıyı destekler nitelikte olduğu söylenemez?

- A) Kars Antlaşmasıyla Doğu sınırının belirlenmesi **dc**
B) I. İnönü Savaşı'ndan sonra Anlaşma Devletleri'nin Londra Konferansı'nı düzenlemesi
C) Mudanya Mütarekesi Görüşmeleri'ne İngiltere, Fransa ve İtalya'nın katılması
D) Sakarya Savaşı'ndan sonra Fransızlarla Ankara Antlaşması'nın imzalanması
E) II. İnönü Zaferi'nden sonra İtalya'nın Anadolu topraklarından çekilmeye başlaması

BÜYÜK TARRUZ

Başkomutanlık / Dumlupınar
Meydan Muharebesi
26 – 30 Ağustos 1922

Örnek Soru:

Büyük Taarruz öncesi sorunun barışçıl yollarla çözülmesini isteyen Mustafa Kemal'in Avrupa'da temaslarda bulunmak üzere gönderdiği dışişleri bakanı aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Yusuf Kemal Tengirşenk **dc**
B) İsmet İnönü
C) Bekir Sami Kunduh
D) Tefrik Rüştü Aras
E) Hasan Saka

- Mustafa Kemal ve İsmet Paşa'nın şafak vakti Türk ordusunun taarruzunu başlattıkları tepe **KOCATEPE**
- Sabah 5'te başlayan saldırılar sonrasında **TINAZTEPE** **BELENTEPE** **ÇİĞİLTEPE** gibi önemli mevziler ele geçirildi
- Yunanlılar Batı Anadolu'yu bölmek için İzmir'de **İYONYA HÜKÜMETİNİ** kurduğunu açıkladı.
- Türk Ordusunun amacı **"DÜŞMANI YURTTAN ATMAK"**
- Sakarya ile Büyük Taarruz arası karargâh merkezi olarak **AKŞEHİR** kullanıldı
- Mustafa Kemal'in Büyük Taarruz için kullandığı ifade **RUM SINDIĞI**

ÇİĞİLTEPE OLAYI

Ziya Paşa'nın oğlu Albay Reşat'ın Mustafa Kemal'e söz verdiği Yunan kuvvetlerinin elinde olan ÇİĞİLTEPE'yi 30 dakikada alamaması sonrası üzüntüsünden intihar etmesidir. İntiharından 45 dakika sonra Çiğiltepe Yunanlılardan alındı

- "Ordular ilk hedefiniz Akdeniz'dir. İleri! 1 Eylül 1922
- 2 Eylül UŞAK
3 Eylül **ÖDEMİŞ**
4 Eylül TİRE
5 EYLÜL NAZILLI
7 EYLÜL AYDIN
8 EYLÜL MANİSA
9 EYLÜL İZMİR
11 EYLÜL BURSA

"Hiç şüphe etmemelidir ki yeni Türk Devleti'nin, genç Türkiye Cumhuriyeti'nin temelleri burada atıldı. Ebedî hayatı burada taçlandırıldı. Bu sahada akan Türk kanları, bu semada uçuşan şehit ruhları, devlet ve cumhuriyetimizin ebedî muhafızlarıdır..."

Mustafa Kemal

(Büyük Taarruzun önemi için söyledi)

Tarihçi **ISAİAH FRIEDMAN** Yunan [Küçük Asya Ordusu](#)'nın son günlerini şu sözlerle tasvir etmiştir:

"Yunan ordusunu bekleyen bozgun, **ARMAGEDDON** savaşı boyutlarında idi. Dört gün içinde bütün Yunan Küçük Asya Ordusu ya yok edildi ya da denize döküldü."

Örnek Soru:

Başkomutanlık Meydan Savaşı sırasında esir alınan Yunan Ordusu Başkomutanı kimdir?

- A) General Franco
- B) Kral Constantino
- C) Anastasios Populos
- D) General Trikopis **dc**
- E) Yorga Hacianestis

DİMARAS'da esir alınan [Yunan Generalidir](#).

- 1926'da Büyük Taarruz, **Zafer Bayramı** olarak kutlanması kanunu kabul edildi.

Bil bakalım ☺

Yunanlıların **8 Temmuz 1920**'de Bursa'yı işgal etti. Sonrasında buradaki Yunan zulümlerini İsmail Suphi TBMM Başbakanlık kürsüsünden ağlayarak anlattı ve Meclis kürsüsüne siyah bir şal örttü. Bu şalın adı **PUŞİDE-İ SİHAY**

Bursa işgalden kurtarılanaya kadar örtü kaldırılmadı.
11 Eylül 1922

- Fevzi Paşa'ya **MAREŞAL** unvanı verildi.

Örnek Soru:

- I. Fevzi Çakmak
- II. Kazım Karabekir
- III. Mustafa Kemal

Yukarıda verilen komutanlardan hangileri askeri rütbelerin en büyüğü olan Mareşal rütbesini almıştır?

- A) Yalnız I
- B) Yalnız II
- C) I ve II
- D) I ve III **dc**
- E) II ve III

ÇANAKKALE OLAYI

- Türk Ordusunun İzmir sonrası Çanakkale'ye yönelmesi üzerine **İngilizlerle yaşanan gerginlik durumudur**.

- Mudanya'da barış görüşmeleri başladı.

Türk Tarihinin Meydan Savaşları...

1071 **MALAZGİRT** MEYDAN SAVAŞI

1526 **MOHAÇ** MEYDAN SAVAŞI

1596 **HAÇOVA** MEYDAN SAVAŞI

1921 **SAKARYA** MEYDAN SAVAŞI

1922 **BAŞKOMUTANLIK** MEYDAN SAVAŞI

Örnek Soru:

İtilaf Devletlerinin Büyük Taarruz sonrası TBMM'ye ateşkes teklif etmesinde;

I. Rusya'nın savaşın devam etmesi halinde Türkiye'nin yanında yer alacağını ilan etmesi

II. Fransa ve İtalya'nın İngiliz Hükümetine savaşmama yönünde baskı yapması

III. Türk Ordusunun yönünü kuzeye çevirerek Çanakkale'ye yönelmesi

durumlarından hangileri etkili olmuştur?

- A) Yalnız I
- B) Yalnız II
- C) I ve II
- D) II ve III
- E) I,II ve III **dc**

Örnek Soru:

Kurtuluş Savaşının hüznünü, yıkıcılığını ve savaşın ne zor şartlar altında kazanıldığını tuvallerine yansıtan ressamın arasında hangisi yoktur?

- A) İbrahim Çallı
- B) Ruhi Arel
- C) Hikmet Onat
- D) Cemal Tollu
- E) Abidin Dino **dc**

Abidin Dino ilk eserlerini 1930'larda yaptı (KÜBİZM)

Örnek Soru:

Aşağıdakilerden hangisi Milli Mücadelenin kazanılmasında etkisi olan önemli mevzilerimizden biri değildir?

- A) Duatepe **Sakarya**
- B) Metristepe **II. İnönü**
- C) Kocatepe **Büyük Taarruz**
- D) Tınaztepe **Büyük Taarruz, BELENTEPE ve ÇİĞİLTEPE de var**
- E) Kireçtepe **dc Çanakkale, aynı zamanda ALÇİTEPE'de var.**

Örnek Soru:

TBMM Hükümeti aşağıda verilen hangi antlaşma sonucu ilk defa bir devlet tarafından resmen tanınmıştır?

- A) Moskova Antlaşması
- B) Kars Antlaşması
- C) Gümrü Antlaşması **dc**
- D) Batum Antlaşması
- E) Brest-Litovsk Antlaşması

Örnek Soru:

TBMM'nin Kurtuluş Savaşı sırasında imzaladığı ilk ve son antlaşma aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Ankara - Kars
- B) Kars – Gümrü
- C) Gümrü – Ankara **dc (Ermenistan / Fransa)**
- D) Ankara – Gümrü
- E) Gümrü - Moskova

Örnek Soru:

Milli Mücadele yıllarında hangi savaş devam ederken Mustafa Kemal'in önderliğinde 15 Temmuz 1921'de Maarif Kongresi toplanmıştır?

- A) I. İnönü
- B) Eskişehir – Kütahya **dc**
- C) II. İnönü
- D) Başkomutanlık Meydan Savaşı
- E) Sakarya Meydan Savaşı

Örnek Soru:

Aşağıdakilerden hangisi Güney Cephesinde önemli hizmetlerde bulunan kişiler arasında değildir?

- A) Kılıç Ali Bey **Antep**
- B) Ali Sap Bey (Ursavaş) **Urfa**
- C) Mehmet Sait Bey (Şahin Bey) **Antep**
- D) Topçu Kemal **Adana**
- E) Demirci Mehmet Efe **dc Aydın / ÖDEMİŞ / Nazilli**

EV ÖDEVİ

Özellikleri verilen eserlerin yazarlarını önümüzdeki haftaya kadar yazınız...

Biyografik Eserleri...

- ✓ **TEK ADAM**, Mustafa Kemal'i anlatır
- ✓ **İKİNCİ ADAM** İsmet İnönü'yü
- ✓ **SUYU ARAYAN ADAM** Turancılıktan sıyrılıp, komünizmi reddedip cumhuriyetçi ve milliyetçi kimliğe büründü.

ŞEVKET SÜREYYA AYDEMİR

- ✓ **ATATÜRK'TEN ANILAR**, **KEMAL ARIBURNU**'na aittir.

- ✓ **KALPAKLILAR**, **SAMİM KOCAGÖZ**'e aittir.

- ✓ **YOL AYRIMI**
ESİR ŞEHRİN İNSANLARI
YORGUN SAVAŞÇI
KURT KANUNU
DEVLET ANA

KEMAL TAHİR

- ✓ **ÜÇ DEVİRDE BİR ADAM** adlı eserinde
  - **Osmanlı**
  - **Milli Mücadele**
  - **Cumhuriyet** dönemleri anlatılır.

ALİ FETHİ OKYAR

- ✓ **KÜÇÜK AĞA** eseri Milli Mücadele yıllarını anlatır.
- ✓ Osmanlının kuruluşunu anlatan **OSMANCIK** adlı eseri vardır.

TARIK BUĞRA

- ✓ Anadolu'daki Yunan zulümlerini protesto amaçlı "**İNSANLIK ALEMİNE**" adlı beyanname yayımlandı. **12 Nisan 1921**

MUSTAFA KEMAL

- ✓ Akşam Gazetesinde Kurtuluş Savaşı lehinde yazılar yazdı
- ✓ **ÇANKAYA**, 1961'de yazdı. Cumhuriyet devrinde Mustafa Kemal ile ilgili anılarını kaleme almıştır.
- ✓ **ZEYTİNDAGI**, Filistin ve Kanal Cephelerindeki anılarını kaleme aldığı eserdir.
- ✓ **KURTULUŞ**, III.Selim / 27 Mayıs 1960 arası 6 İhtilal dönemini anlatır.

FALİH RIFKI ATAY

- ✓ **ATEŞTEN GÖMLEK**, *MİLLİ MÜCADELEYİ ANLATAN* ilk eseridir.
- ✓ **TÜRKÜN ATEŞLE İMTİHANI** Milli Mücadelenin nasıl zorlukla kazanıldığını anlatır
- ✓ **DAĞA ÇIKAN KURT VE VURUN KAHPEYE** diğer eserleridir.

HALİDE EDİP ADIVAR

- ✓ **YABAN**, 1932'de yayımladığı eserinde Anadolu köyü üzerinden milli mücadele yıllarını anlatır.
- ✓ **ANKARA**, milli mücadele ve Cumhuriyet dönemi Ankara'sı anlatılır.
- ✓ **DÜŞMANIN YAKTIĞI KÖYLER AHALİSİNE**, Sakarya Zaferi sonrası Yunan gavurunun yakıp yaktığı yerler ile ilgili eseri

YAKUP KADRI KARAOSMANOĞLU

İZMİR'den BURSA'ya

-1922'de kaleme alınmış bir eserdir.

Yazarlar

- Halide Edip ADIVAR
- Yakup Kadri KARAOSMANOĞLU
- Falih Rıfki ATAY
- Mehmet ASIM

Örnek Soru:

Aşağıdakilerden hangisi Kurtuluş Savaşı üzerine yazılan ilk romandır?

- A) Ankara **Yakup Kadri**
- B) Ateşten Gömlek **dc Halide Edip**
- C) Türk'ün Ateşle İmtihani **Halide Edip**
- D) Yaban **Yakup Kadri**
- E) Çankaya **Falih Rıfki Atay**

Örnek Soru:

Halide Edip Adıvar Kurtuluş savaşı yıllarında onbaşı, çavuş rütbelerinde ordu hizmetinde çalıştığı dönemde yaşadıklarını hangi anı kitabında toplamıştır?

- A) Türk'ün Ateşle İmtihani **dc**
- B) Mor Salkımlı Ev
- C) Dağa Çıkan Kurt
- D) İzmir'den Bursa'ya
- E) Ateş'ten Gömlek

Kurtuluş Savaşının ne zor şartlarda kazanıldığını anlatır. Ölmeden iki yıl önce yazdı

Örnek Soru:

Akşam ve İdam gazetelerinde yazdığı makale ve hikâyelerle Milli Mücadeleyi destekleyen, Mustafa Kemal'in yanına gelerek TBMM üyeliği görevi ile bizzat milli mücadelenin içinde bulunan, Yunan ordusunun yakıp yaktığı bölgelerde gördüklerini "Düşmanın Yaktığı Köyler Ahalisine" adını taşıyan hikaye ve makalelerle ve "Yaban" adlı romanıyla Milli Mücadele yıllarını anlatan yazarımız kimdir?

- A) Halide Edip Adıvar
- B) Yakup Kadri Karaosmanoğlu **dc**
- C) Falih Rıfki Atay
- D) Mehmet Akif Ersoy
- E) Yusuf Ziya Ortaç

Örnek Soru:

Mustafa Kemal Atatürk'ün yaşamını, Kurtuluş Savaşı yıllarını ve Cumhuriyet Devri ile ilgili anılarını kaleme alan Falih Rıfki Atay'ın 1961 yılında yayınladığı eser aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Atatürk ne idi?
- B) Çankaya **dc**
- C) Türk Kanadı
- D) Gezerek Gördüklerim
- E) Mustafa Kemal'in Mütareke Defteri

Örnek Soru:

I. İstiklal Harbimiz **Kazım Karabekir
II. Cehennem Değirmeni **Hüseyin Rauf Orbay**
III. Sınıf Arkadaşım Atatürk **Ali Fuat Cebesoy** aynı zamanda Milli Mücadele Hatıraları, Moskova Hatıraları eserleri vardır**

Yukarıda verilen eserler aşağıda verilen seçeneklerin hangisinde uygun olan yazarlar ile eşleştirilmiştir?

_____ I _____ II _____ III _____

- A) F. Rıfki Atay H. Rauf Orbay A. Fuat Cebesoy
- B) A. Fuat Cebesoy H. Rauf Orbay K. Karabekir
- C) H. Rauf Orbay Yakup Kadri A. Fuat Cebesoy
- D) K. Karabekir A. Fuat Cebesoy H. Rauf Orbay
- E) K. Karabekir H. Rauf Orbay A. Fuat Cebesoy **dc**

2015 KPSS:

Falih Rifkî Atay'ın Filistin ve Kanal Cephesi'ndeki anılarını anlattığı kitap aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Çankaya   B) Zeytindağı **dc**   C) Kurtuluş
D) Ankara **Yakup Kadri** E) Üç Devirde Bir Adam
Fethi Okyar

2013 KPSS:

Aşağıdakilerden hangisi, Mustafa Kemal Atatürk'ün hayatını anlatan biyografik bir eserdir?

- A) Ankara **Yakup Kadri**
B) Tek Adam **dc Şevket Süreyya Aydemir**
C) Üç Devirde Bir Adam **Ali Fethi Okyar**
D) Onlar da Çocuktuktu **Burhan Bozgeyik**
E) Türk'ün Ateşle İmtihanı **Halide Edip Adivar**

Onlar da Çocuktuktu, Önemli büyüklerin Bediüzzaman, Koca Sinan, İmam-ı Gazali, Fatih, Mehmet Akif gibi isimlerin çocukluk dönemlerini anlatır